

U s n e s e n í

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Vladimíra Fučíka a soudců JUDr. Elišky Mrázkové a JUDr. Pavla Vlacha v právní věci

žalobců: **A) PharmDr. Jana S.**, nar. xxx,
 B) Ing. Jan S., nar. xxx,
 oba bytem xxx,
 oba zastoupeni JUDr. Milošem Tomšem, advokátem
 se sídlem Celetná 11, Praha 1,

proti
žalovaným: **1) Viktor K.**, nar. xxx,
 2) Jana K., nar. xxx,
 oba bytem xxx,
 oba zastoupeni Mgr. Karlem Hnilicou, advokátem
 se sídlem Lublaňská 6/55, Praha 2,

o zaplacení částky 4 345.000,- Kč s příslušenstvím,

k odvolání žalovaných proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 12. prosince 2017, č.j. 19 C 122/2013-337,

takto:

Usnesení soudu prvního stupně se **p o t v r z u j e .**

Odůvodnění:

Napadeným usnesením soud prvního stupně nepřiznal žalovaným osvobození od soudních poplatků pro odvolací řízení s odůvodněním, že nejsou splněny podmínky ust. § 138 odst. 1 o.s.ř. V odůvodnění uvedl, že v řízení, kde se žalobci domáhají zaplacení částky 4.345.000,- Kč, bylo již pravomocně rozhodnuto mezitímním rozsudkem tak, že žaloba je co do základu důvodná, nyní soud prvního stupně žalobě vyhověl. Proti tomuto rozsudku se žalovaní odvolali a požádali o osvobození od soudních poplatků z odvolání. Poplatek činí 217.250,- Kč. Žalovaní doložili, že jsou oba důchodového věku a jsou poživateli starobního důchodu. Žalovaný Viktor K. pobírá starobní důchod ve výši 9.908,- Kč a dále dávky státní sociální podpory ve výši 4.800,- Kč (závislost na pomoci druhých a příspěvek na mobilitu), žalovaná Jana K. pobírá starobní důchod ve výši 7.363,- Kč. Celkové příjmy žalovaných tak měsíčně činí 22.071,- Kč. Jako majetek vyšší hodnoty žalovaní uvedli byt v xxx, který pořídili za prodej domu žalobcům, jehož hodnotu odhadli na 5.500.000,- Kč, a dále úspory z prodeje domu, které mají sloužit na zajištění ve stáří. Poukázali na to, že součet všech úspor nemůže pokrýt finanční náklady spojené s vedením tohoto sporu. Žalovaný je přitom nevidomý, odkázán na pomoc druhé osoby, žalovaná je po operaci kyčelních kloubů. Jediný syn žalovaných zemřel v roce xxx. Případný neúspěch ve sporu je pro žalované likvidační. Soud prvního stupně uzavřel, že cílem právní úpravy obsažené v ust. § 138 odst. 1 o.s.ř. je umožnit rovnocenný přístup k uplatnění práva u soudu všem fyzickým a právnickým osobám, tedy i těm, kterým majetkové poměry neumožňují uhradit zákonem stanovený soudní poplatek. Je přitom třeba přihlížet k celkovým majetkovým a sociálním poměrům. Institut osvobození od soudních poplatků je možné užít jen ve zcela mimořádných případech. Na žalované však nelze pohlížet jako na osoby nemajetné, zaplatit částku 217.250,- Kč na soudním poplatku je zcela v jejich možnostech. Skutečnost, že žalovaní úspory získané

prodejem domu hodlali použít jako finanční rezervu do budoucna, nemůže být důvodem k osvobození od soudních poplatků.

Proti usnesení podali žalovaní včas odvolání. Namítali, že netvrdili, že nemají finanční prostředky, ale to, že částka, kterou jim soud určil jako slevu z kupní ceny domu, je tak extrémně vysoká, že jim již na zaplacení soudního poplatku žádné finanční prostředky nezbyvají, protože již sama sleva z kupní ceny spolu s náklady řízení je pro žalované likvidační. Poukázali na to, že se do této tíživé situace dostali bez vlastního zavinění, když dům v době prodeje splňoval všechny požadavky vyhl. č. 307/2002 Sb. pro měření radonu. Soud přesto vyšel vstříc žalobcům a žalobě vyhověl. Dále se zabývali věcí samou s tím, že žalobcům přiznaná sleva z kupní ceny představuje extrémní obohacení na úkor žalovaných. Navrhli, aby odvolací soud usnesení soudu prvního stupně změnil a přiznal osvobození od soudních poplatků.

Odvolací soud přezkoumal usnesení soudu prvního stupně včetně předcházejícího řízení (§ 212, § 212a odst. 1 a 5 o.s.ř.), a dospěl k závěru, že odvolání není důvodné.

Podle ust. § 138 odst. 1 věta první o.s.ř. na návrh může předseda senátu přiznat účastníkovi zcela nebo zčásti osvobození od soudních poplatků, odůvodňují-li to poměry účastníka a nejde-li o svévolné nebo zřejmé bezúspěšné uplatňování nebo bránění práva; přiznat účastníkům plné osvobození lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvláštní důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno.

Při rozhodování podle citovaného zákonného ustanovení je třeba u fyzické osoby brát zejména v úvahu její majetkové a sociální poměry, zdravotní stav a podobně. Osvobození od soudních poplatků přitom mohou odůvodňovat nepříznivé poměry žadatele pouze tehdy, nemohl-li by platit náklady poplatku bez ohrožení vlastní výživy, případně osob, ke kterým má vyživovací povinnost.

V daném případě žalovaní požádali o osvobození od soudních poplatků, a v podstatě se lze ztotožnit se závěry soudu prvního stupně, který neshledal podmínky pro takové osvobození. Žalovaní jsou sice starobní důchodci se společným čitým příjmem cca 22.000,- Kč, sami však uvádějí, že vlastní byt v hodnotě cca 5.500.000,- Kč, a dále doložili úspory na účtech bankovních institucí přesahující 6.000.000,- Kč. Takové osoby však nelze považovat za osoby nemajetné, kterým by zaplacením soudních poplatků bylo odepráno právo domáhat se soudní ochrany. Na tyto závěry nemůže mít žádný vliv to, jak sami žalovaní subjektivně vnímají tento soudní spor ani to, že se jeho vedením cítí být poškozeni. Konec konců o základu nároku již bylo pravomocně rozhodnuto, a to na všech úrovních soudní soustavy po řádně a podrobně provedeném dokazování.

Odvolací soud z uvedených důvodů usnesení soudu prvního stupně jako věcně správné potvrdil podle ust. § 219 o.s.ř

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **není** dovolání přípustné.

Praha 13. února 2018

JUDr. Vladimír Fučík, v.r.
předseda senátu